

To Strandinger paa Jyllands Vestkyst.

Af Skoleinspektør J. Olsen i Varde.

NAAR Æolus med de brusende Storme pisker det hult brølende Hav og sender de stridige Vinde fra Bjærgets taageføddende Fængsel, svulmer Bølgerne snart højt; de ængster de frygtsomme Søfolk med Dødsrædsel; Skibe splintres i Sandrevlens Brænding, og Mænd saavel som Ladning tumles i Bølgerne, der omsider slynger Søfolkene gennem Bølgegangen mod Kysten.“ Saaledes skildrer en vestjydsk Præst for 400 Aar siden Vesterhavets Bedrifter, og det har sikkert ikke forandret Opførsel siden dengang; men én Forskel er der paa før og nu og det en Forskel, der betyder meget, naar det gælder Menneskeliv. Naar ovennævnte Forfatter lader „Sandrevlens Brænding“ slynge Søfolkene gennem Bølgegangen mod Kysten, saa mærker vi nok, det var i en Tid, da der hverken var Fyr eller Fyrskibe, endnu mindre Redningsbaade og Redningsbælter saalidt som Raketapparater med mere af, hvad der nu er opfundet for at redde Menneskeliv.

Man tænke sig nu — for at blive ved Ribe Amt — hvad det vil sige, at hele det mægtige Horns Rev med Blaavandshuk — hele Oxby og Vejrs Strand — ligger i bælgmørke Efteraarsnætter uden saa meget som en Lygte til at advare de søfarende. Naar jeg særlig dvæler ved „Hornet“, da er det for at vise, at selv

det Rev, om hvilke Søfartsbøger beretter, at det er ikke blot Danmarks, men et af Verdens farligste Rev, at naar selv dette laa i Mørke, da viser det tydeligst Forskellen paa før og nu. Naar Talen er om Horns Rev, skal jeg blot bemærke, at Hollænderne, der jo i det sekstende og syttende Aarhundrede var Europas Fønicierne, kaldte Revet „Duivels Horn“ (Djævehornet). I gamle Dage kaldtes det her almindeligvis kun „Hornet“, hvilket har givet Herredet Navnet Vester Horne Herred.

Man kan til ovenstaaende Bemærkning nok sige, at man lige til Midten af det sekstende Aarhundrede ikke kendte til Fyr her i Norden, og det er sandt nok; men selv da den Tid kom, at ogsaa Danmark begyndte at opstille Fyr til Vejledning for de søfarende, hvilket skete under Frederik d. II, da var det ikke Horns Rev, det farligste af dem alle, man tænkte paa, nej da var det Sildefiskeriet i Sundet eller Handelsvejen til Østersøen omkring Skagen, gennem Kattegat og Øresund, der skulde tages mest Hensyn til, og derfor skulde Vejen til og fra disse Steder først belyses. Hvor mange Sejlere, der kom galt af Sted i Dansen med Havfruerne paa Horus Rev, oversaa man. I det hele taget var Nordens Folk nogle af de sidste, som kom med, naar det gjaldt at vejlede de søfarende og advare dem mod de farlige Grunde. Det Folk, som fra gammel Tid gik i Spidsen, var Fønicierne eller Fønikerne. Derfor blev det ogsaa Middelhavet, som først forsynedes med Fyr. Man véd saaledes, at der allerede i den ældste Tid fandtes 23 Fyr paa Middelhavets forskellige Kyster, 2 paa Spaniens Atlanterhavs-kyst og 2 i Kanalen, medens hele Norden laa i Mørke. Saaledes stod det til hele Oldtiden og Middel-

alderen igennem, ja lige ind i den nyere Tid. Det første Fyr i Danmark, der egentlig kun var et Baal, var ved Falsterbo. Det rejstes paa Lybækkernes Anmodning til Vejledning for Fiskerne, naar de vilde ind i Sundet; de egentlige Fyr kom senere. Den første danske Lov angaaende Fyrvæsenet fremkom under Fr. d. II d. 8. Januar 1560 og befalede Oprettelsen af Fyr paa Skagen, Anholt og Kullen. De skulde tændes den 1. Marts 1561 og fremdeles; men til at begynde med skulde de kun brænde en a to Timer hver Aften, og Mogens Tolder i Helsingør fik Befaling at meddele de vrede Skippere, at nu kom der Fyr paa de ovennævnte Steder.

De første Fyr var de saakaldte Vippefyr i Lighed med de gamle Brøndvipper, vi endnu kan træffe hist og her i Landet. Paa den ene Ende af Vippen var der ophængt en Jærnkurv, der efter Loven skulde være $1\frac{1}{2}$ Alen dyb og „saa vid omkring som en Tønde“. Det Tømmer, som Kurven skulde hænge i, maatte være godt og stærkt Egetømmer, og det hele skulde bygges „i Form af en Papegøje“. Det skulde indrettes saaledes, at Lampen og Fyrkurven kunde nedhales for at fyldes med Brænde og derefter atter løftes i Vejret, indtil Kurven hang 20 Alen over Jorden. I Begyndelsen fyrede man kun med Brænde, hvilket efter de gamle Beretninger særlig gik ud over de nærliggende Skove.

Først 1878 kom der Fyrskib paa Horns Rev, og først 1888 tændtes Blaavandsfyr. Fyret ved Blaavand, som det nu staar, er jo af en endnu senere Datum (1901); men nu er det sikkert ogsaa godt og forsvarligt i enhver Henseende.

Skønt vi altsaa nu har baade Fyrskibe og Red-

ningsbaade, kan dog endnu Fare og Rædsel true paa disse Strande; derom vidner de Vrag, jeg her vil beskrive. Hvor meget værre maa det saa ikke have været i tidligere Tider, da bogstavelig talt Mørket rugede over Vandene, og ingen Hænder var rede til deres Frelse, som kæmpede i Bølgegangen. I 1874 stod der saaledes paa een Gang 4 store Vrag paa Revet, og mange Menneskeliv gik tabt. Man kan ikke undlade, naar man færdes paa disse Steder, at lade Tanken gaa tilbage til hine Tider som en Modsætning til det glade Liv, som nu rører sig paa disse Steder, hvor Badegæster ved Sommertide flokkes for at hente Sundhed og Livslyst i Havets friske Sprøjt. Vel véd jeg, at Blaavand og Vejrs kan langt fra byde, hvad Fanø evner. De to er overfor Fanø som Bonden ved Siden af Herremanden. Den smilende Vesterhavs-Ø med det hvide Sand og det grønne Vand var jo et kendt Badested, før man tænkte paa Blaavand og Vejrs, og da saa baade tyske og danske Turister kastede deres Øjne paa den og fik den moderniseret med Hoteller, Villaer, Pensionater og Sportspladser m. m., da fik den Betingelser for at blive et Badested, der kan konkurrere med Badesteder uden for Danmarks Grænser.

Men alt som Badegæsternes Antal vokser, begynder ogsaa Strømmen at dele sig her som andet Steds. Først er der de ikke faa, der søger Havet ikke blot for at bade, men ogsaa for at fange Rø og Hvile — Folk i vore Dage har jo Nerver —, og den Slags sætter ikke Pris paa alle de Underholdninger, Adspredelser o. s. v., der følger med det moderne Badeliv ved de store Etablissementer. Hertil kommer saa de mange, som ikke har Raad til med Familie at lægge sig ind paa et Badehotel og afholde de dermed for-

bundne Udgifter. De fleste af den Slags Folk ønsker som oftest at føre egen Husholdning. De lejer sig ind i Bøndergaard, Husmandslejligheder, Kroer o. s. v. for paa den Maade at kunne drage den Fordel af Havet, som de ellers vilde være afskaaret fra. For Ribe Amts Vedkommende har saaledes Blaavand i flere Aar haft Badegæster i større Antal; i Aar skal der have været c. 300, og i de senere Aar har man tillige begyndt at drage til Vejrs og Henne Strand, hvor Klitterne er mere sønderrevne og vilde og Stranden behagelig i enhver Henseende. Jeg skal ikke her gøre Forsøg paa at tegne et Fremtids-Perspektiv for Badelivet paa Vejrs Strand; kun skal jeg bemærke, at flere kendte Mænd baade fra Øerne og Jylland har købt Byggegrunde mellem Klitterne herude, hvor enkelte allerede har opført og flere agter at opføre Sommerboliger, hvor de med Familie kan flytte ind og føre et Badeliv efter eget Ønske.

Her maa jeg imidlertid afbryde og sige som Svenskeren: „Det var alls inte det, jag ville säga“; min Digression m. H. t. Blaavand og Vejrs som fremtidige Badesteder er kun sket for at vise Anledningen til og Hensigten med min Beskrivelse af de to Vrag, som nu i en Menneskealder har tiltrukket sig de badendes Opmærksomhed.

Sagen er nemlig den: Der ligger ét stort Vrag Syd og et andet Nord for det almindelige Badested paa Vejrs Strand, og disse gamle Vrag er meget ofte Maalet for Badegæsternes Spadsereture før eller efter Badet. Sommetider kan det ogsaa hænde, at en enkelt Person eller en hel Familie tager sin Mellemmad med, maaske ogsaa en Roman, og saa tilbringer de det meste af en Formiddag eller Eftermiddag i det syd-

lige Vrag, og der er Plads til mange. Det nordlige ligger helt ude i Havstokken, og kun Forstavnen og nogle af Spanterne rager op af samme. At Folk, som nu Sommer efter Sommer gæster denne Strand, efterhaanden faar Interesse for det ejendommelige ved samme og i dette Tilfælde for Vragene, er jo saa naturligt, og jeg har ikke saa sjælden faaet det Spørgsmaal: „Det kunde dog være interessant at vide, hvilken Historie der knytter sig til disse Vrag, som Folk nu i en Menneskealder har trampet hen over. Kunde man ikke paa en eller anden Maade faa en Beskrivelse af, hvor Skibene hørte hjemme, hvordan det er gaaet til, at de strandede her o. s. v.?" Dette er Grunden til, at jeg har gennemlæst Strandingsprotokollen, Toldprotokollen samt Aviserne fra den Tid, da Strandingerne skete, ligesom jeg ogsaa har talt med Øjen- og Ørenvidner til de Begivenheder, som fandt Sted i den Anledning; og hvad jeg herigennem har faaet at vide, skal jeg nu fremføre saa godt og saa nøjagtigt, som jeg har opfattet det.

Det sydlige Vrag, der ligger paa Vejrs Strand mellem Blaavand og Vejrs c. 4000 Alen fra Badestedet i Vejrs, var i sine Velmagtsdage en Brig paa 297 Tons, hjemmehørende i den norske Ladeplads Tvedestrand; og tilhørte Købmand B. C. Berntsen samme Steds. Skibets Navn var „Memoranda“, og det var forsikret i Arendal for 26.000 Kr. Kaptajnen var Niels Berntsen, en Søn af Rederen, og Styrmanden hed Bernt Berntsen, en Broder til Kaptajnen, altsaa ogsaa Rederens Søn. Besætningen bestod af 9 Mand, Kaptajnen iberegnet. Skibet var, da det strandede, 21 Aar gammelt, var nylig efterset og fortømret. Ladningen bestod af Salt forneden og Kork foroven — c. 150 Tons Salt

og 55 Tons Kork. Den 21. September 1880 afgik „Memoranda“ fra Lissabon med ovennævnte Ladning, der var bestemt til Kristiania. Rejsen gik godt lige til d. 31. Oktober om Aftenen, da de henad 10 Tiden overfaldtes af en forrygende Snestorm for Vest-Nord-vest. I Løbet af en Time var Stormen gaaet over til en ren Orkan. Skibet befandt sig nu $1\frac{1}{2}$ Mil Vest for Horns Rev Fyrskib med Kursen lige mod Nord. Orkanen var saa voldsom, at det ene Sejl splittedes efter det andet, og da Klokken var 2 om Natten, var der ikke et eneste helt Sejl tilbage, kun nogle Laser paa Fokkemasten var de eneste, der endnu kunde trække. Man tænkte paa at sætte Reservesejlene op, men det var komplet umuligt i den rasende Storm. Da Sejlene tilsidst fuldstændig splittedes, tabte Styrmanden Herredømmet over Skibet, saa meget mere som baade Storraaen og Bramstangen var brækkede. Kaptajnen tænkte nu paa at kappe Stormasten, da det under disse Forhold var umuligt at klare Land. Han sammenkaldte et Skibsraad med Styrmand og Mandskab for at høre deres Mening; Klokken var dengang 3. Alle var enige om, at det var umuligt at redde Skibet, en Stranding var uundgaaelig; det gjaldt blot om at klare Horns Rev; i modsat Fald var jo alle redningsløst fortabte. Man kappede derfor ikke Stormasten straks, men forcerede Kursen saa højt mod Nord som muligt. Klokken mellem 5 og 6 maatte man dog kappe Stormasten, da Skibet sprang læk og gik snart med 9 Fod Vand i Lasten. Saaledes holdt man det gaaende til Klokken 2 om Eftermiddagen, da var imidlertid Revet klaret, og snart efter huggede Briggen for første Gang. Baadene gjordes nu klare, da Roret sprang ud af sine Tapper, og Skibet var køl-

sprængt. Man satte dog ikke Baadene i Søen, da man iagttog en stærk Bevægelse af Folk i Land, ligesom man ogsaa snart opdagede Redningsbaaden fra Blaavand, der hurtig nærmede sig Skibet. Da Orkanen ledsagedes af en Stormflod, der drev Vandet helt op i Klitterne og hævede Vandstanden flere Fod, gled Briggen over den ene Revle efter den anden. Snart fik Redningsbaaden Forbindelse med Skibet, og 1 $\frac{1}{2}$ Time efter, at det huggede første Gang, var hele Mandskabet reddet. Føreren for Redningsbaaden var Ole Jessen fra Blaavand, en modig og behjertet Mand. Han havde staaet paa Fregatten „Gefion“ hin ulykkelige Skærtorsdag d. 5. April 1849 i Ekernførde Fjord og havde mere end én Gang set Døden under Øjne, hvorfor han ogsaa blev benaadet med Sølvkorset. Den voldsomme Stormflod satte tilsidst Skibet helt op i Havstokken, hvor det nu staaer med Forstavnen indad og saa højt oppe paa Stranden, at man kan gaa rundt om det under almindelig Vandstand.

At det har været et forrygende Vejr den samme Nat og Dag ogsaa paa Landjorden, bevidner Bladene fra den Tid. I Mands Minde har man ikke haft Mage til en saadan Snestorm paa den Tid af Aaret, skriver det stedlige Organ. Paa Fanø var der en Del Ungkvæg, som gik løst omkring; disse lod sig af Snestormen drive ud i Vesterhavet, hvor de druknede, fortæller Bladet. Et andet Sted meddeles det, at Faarene, som gik løse omkring mellem Klitterne, var helt begravede af Snemasserne og maatte graves ud af 3 Alen høje Snedriver; og rundt omkring fra berettes om den frygtelige Snestorm d. 31. Oktober 1880.

Ogsaa i Vejrs staaer Orkanen tydelig i Erindring, og skønt det nu er en Menneskealder siden, staaer Be-

givenhederne fra den Dag dog saa levende for Beboerne, at de kan huske de mindste Enkeltheder, som foregik. En Kone har saaledes fortalt mig, at hun tydelig mindes, da Kaptajn Berntsen paa „Memoranda“ kom ind i deres Gaard, var noget af det første, han sagde: „Den Storm var den værste, jeg endnu har oplevet“, og hun gav ham Ret for sit Vedkommende. Der var Bryllup i hendes Hjem, og det knagede og ruskede i Tag og Fag, som hun aldrig havde hørt det, hverken før eller siden. De sorte Hatte, som Etiketten jo krævede, at Mændene skulde bære ved denne Lejlighed, blev særlig Kastebolde for Stormens Rasen. Hun mindes endogsaa, at inde i den lukkede Gaard (Gaarden har 4 Længer) fløj de af Hovedet paa Mændene, hvirvledes rundt i Gaarden, løftedes derpaa op over den østre Længe og ud over Marken. Man kan le ad det bagefter, bemærker hun, men i Øjeblikket øger det kun Uhyggeligheden.

I Søforhøret protesterede Kaptajnen imod, at der paaførtes ham, Mandskabet eller Rederiet noget Tab fra Assurancens Side; thi han vidste, at hver Mand havde gjort sin Pligt i Farens Stund.

Baade Mandskabets Tøj og alt Inventar blev reddet; men Ladningen gik al Kødets Gang for Saltets Vedkommende, kun Korken blev bjerget og solgtes til en Købmand i Varde.

„Memoranda“ ligger endnu paa den samme Plet, hvor den stedtes til Hvile hin urolige Efteraarsdag, da Dødsangst og Livshaab havde vekslet hos de Mennesker, der havde betroet deres Liv til dens Planker. Den har ligget der en hel Menneskealder allerede, og den skal nok findes paa Vejrs Strand, ogsaa naar den næste Menneskealder er til Ende. Dens Historie er

forlængst skrevet i Glemmebogen herhjemme; men de Mænd, der kæmpede for Livet paa dens Dæk hin mørke Novemberrat, har sikkert ikke glemt den, hvis de da endnu er i Live.

Det nordlige Vrag, der ligger c. 2500 Alen fra Badestedet paa Vejrs Strand, er den norske Brig „Avenir“ fra Arendal; Kaptajnen hed Jensen og var fra Bjørnebo, ligeledes i Norge. Besætningen bestod af 9 Mand, Kaptajnen iberegnet, og Skibet var 241 Registertons drægtig. Briggen, som var ballastet, kom fra den franske Havn Gravelines, og skulde til Sundsvall i Sverige. Det blev d. 4. August 1882 overfaldet af en orkanagtig Storm i Nordsøen, og da Kaptajnen ikke stode paa, at Skibet kunde holde, lod han først kappe Stormasten, for at det ikke skulde arbejde alt for voldsomt i den høje Sø, Sejlene hang da i Laser, og Skibet krængede stærkt; derefter satte han Kursen lige paa Land som den eneste Mulighed for hans egen og Mandskabets Redning. Da Skibet huggede første Gang, vistnok paa yderste Revle, sattes Baaden ud, men fyldtes øjeblikkelig med Vand. Imidlertid havde man baade fra Grærup og Vejrs faaet Øje paa Briggen; det var jo heldigvis Dag, Klokken var 1½ Eftermiddag, da Stormasten faldt, saa man kunde iagttage det hele fra Kysten. Her maa jeg imidlertid indskyde den Bemærkning, at da Kaptajnen nægtede at give offentlig Forklaring i Søforhøret, men blot udleverede Skibsjournalen til den herværende norske Konsul, har jeg, med Hensyn til, hvad der videre gik for sig, maattet henvende mig til en Mand, som var en af de første, der kom til Stede paa Stranden, og som var med, da Mandskabet endelig blev reddet. Hans Beretning skal jeg meddele, og den lyder saaledes:

„Det var Søndagen den 4. August henimod Middag, at Posten bragte mig Bud om, at et Skib var strandet paa Grærup Strandlen tæt op til Vejrs Strand, og jeg satte mig straks paa en Hest for saa hurtig som mulig at naa Stedet. Allerede da jeg kom uden for Gaarden, kunde jeg se den ene Mast over Klitterne, og straks var jeg klar over, at det var et større Skib. Vi blev i en Fart samlet en 5 à 6 Mand, der fik fat i en gammel Horngæver¹, da vi kunde høre Nødraabene fra Mandskabet, der var samlet paa Dækket; de havde nok forsøgt at redde sig i egen Baad, men den blev fyldt med Vand øjeblikkelig i den høje Sø. Da Mandskabets Nødraab bestandig lød gennem Brændingen, blev vi enige om at gøre Forsøg med den førnævnte Fiskerbaad; Redningsbaad havde vi endnu ingen af her i Vejrs, og Redningsbaaden fra Blaavand saa vi ikke noget til. Det var en Brandstorm, der piskede Kernerne ud af Sæden, som endnu stod paa Marken, og næsten helt ødelagde den gode Høst, vi alle havde glædet os ved. Man havde anmodet mig om at tage Kommandoen over Baaden, hvad jeg ogsaa gik ind paa; men ligesom vi skulde sætte den i Søen, kom Formanden for Grærup Strandlen, han havde jo Ret til at overtage Kommandoen, hvad han ogsaa gjorde, da Skibet stod paa Grærup Strand. Jeg blev saa foreløbig tilbage paa Stranden sammen med en Skibskaptajn, der ogsaa var kommen til Stede. Baaden blev nu sat i Vandet; Aarerne kom i Gang, og saa hurtig som mulig gled den ud i Læ af det

¹ En Horngæver var en Fiskerbaad med en meget høj Forstavn og Bagstavn og bygget efter en helt anden Façon end de nuværende.

strandede Skib. „Jeg vover 25 Øre, den skal nok naa Briggen,“ sagde Kaptajn B.; „og jeg vover 25 Kroner, han naar den ikke,“ svarede jeg. Jeg havde nemlig set, at Baaden mer og mer drev over i Læ af Skibet, der først havde stødt paa yderste Revle; men den høje Vandstand bar det snart over. Saa huggede det paa anden Revle og blev staaende først med Boven mod Land, indtil det paa en Gang drejede om med Siden mod Land og Boven i Nord. Og nu vidste jeg af Erfaring, at naar et Skib stod i den Stilling med Nordvest-Storm, saa gik der en saa voldsom Strøm inden om samme, at det vilde være umuligt for en Baad at holde sig her, til den fik Forbindelse med Skibet. Det gik, som jeg havde spaaet, fortsatte min Hjemmelsmand; da Baaden kom helt ind i Læ af Briggen, blev den i en Fart revet med af Strømmen, og inden man fra Besætningen kunde kaste en Ende til Baaden, var denne drevet af og laa allerede helt agter ude, saa Forbindelse var umulig. Baaden maatte derfor gaa i Land med uforrettet Sag. Man samledes atter paa Stranden, og Mandskabet i Baaden anmodede mig om at overtage Kommandoen, thi i saa Fald var man villig til at gøre nok et Forsøg. Jeg svarede ja paa den Betingelse, at vi kunde enes om Planen. Først maatte vi imidlertid slæbe Baaden i Havstokken saa langt mod Nord, som den var drevet af mod Syd under det første Forsøg. Da vi saa havde naaet Stedet, hvor vi agtede at sætte den ud, holdt vi ganske kort Raad angaaende den Plan, vi skulde følge. Jeg foreslog at holde saa højt mod Nord, at vi kunde komme op i Højde med Skibets Bov. Der skulde vi saa kaste Anker og lade Baaden drive af i

Læ af Skibet, indtil vi fik Forbindelse. Vi kunde jo altid hive os op igen ved Hjælp af Ankertovet, og saa havde vi Aarerne fri til at holde os klar af Briggen. Alle var enige om at følge den foreslaaede Plan, og vi sprang i Vandet til midt paa Brystet for at skyde Baaden i Søen. I samme Øjeblik gik vi saa i Baaden, hver paa sin Plads, og Aarerne kom i Gang, thi først da kunde man styre den. Jeg havde Roret, fire brugte Aarerne, og een stilledes i Forstavnen, parat til at kaste Anker, naar man var kommen paa Højde af Skibets Bov. Vi naaede ogsaa Pladsen efter den trufne Aftale — Baaden var allerede inde i Brændingen paa anden Revle, halvvejs til Luvart for Boven. Her var det, Ankeret maatte hives ud, og jeg raabte: „Lad Ankeret falde!“ Manden i Forstavnen, der havde dette Hverv, griber ogsaa Ankeret og løfter det i Vejret, — men ved Synet af den høje Sø. — vi laa jo lige i Brændingen paa anden Revle — blev han staaende som forstenet — fuldstændig lammet! Jeg raaber atter og atter: „Lad Ankeret falde!“ men alt forgæves; Planen var i Stykker; Baaden kunde ikke holde sig i den voldsomme Søgang; vi havde kun tilbage at „klappe“ paa Skibet eller drive i Land med uforrettet Sag. Vi forsøgte det første, idet jeg raabte til Besætningen: „Kast en Ende ud!“ Det skete øjeblikkelig, idet man fra Skibet havde iagttaget os og holdt alt parat. Da vi saa havde faaet Forbindelse med Skibet, kastede de nok en Ende til os, ad hvilken Besætningen en for en firedes ned i Baaden, og efter en god halv Time stod alle Mand velbeholdne paa Grærup Strand.“ Saa vidt min Hjemmelsmand. Skibet er senere i en Stormflod drevet ind over første

Revle og staar nu i Havstokken, hvor det mer og mer begraves i Sandet. Kun lidt af Spanterne til den ene Side og Forstavnen rager endnu over Sandet.

I „Ribe Amtstidende“ for d. 7. Aug. s. A. staar under Overskriften „*Mod i Farens Stund*“ en kort Beskrivelse af, hvorledes Fiskerbaaden gik ud til Briggen, kort før Redningsbaaden fra Blaavand kom til Stede, og der tilføjes: „dette Foretagende var forbundet med øjensynlig Livsfare“. Af de modige Mænd, som deltog, nævnes H. Bloch, L. Christensen og H. Jacobsen af Vejrs samt Strandfogderne G. Pedersen og R. Hansen tilligemed Fiskerne P. C. Hansen, R. Jensen, K. Nielsen og P. Pedersen af Grærup.

Om den orkanagtige Storm d. 4. August beretter de forskellige Blade, at den har gjort stor Skade paa Afgrøden. „Den voldsomme Storm og den piskende Regn“, siger et af Bladene. „har ikke blot slaet Kernerne ud af det Korn, der var omtrent modent, men ogsaa lagt Sæden ned paa Jorden, omtrent som en Tromle kunde være gaet hen over den.“

Paa Træer og Blade har Stormen ogsaa øvet sin Virkning, fortæller Varde-Bladet. Paa Arneberg var Gangene besaaede med et Lag af Blade samt store og smaa Grene, og paa de for Vinden mest udsatte Steder var Løvet blevet fuldstændig sort. „I den Grad har Stormen raset“, slutter Bladet.

Jeg har nu meddelt min Viden angaaende de Vrag, som jeg i mit Emne har sigtet til. Jeg vil ønske, der maa være et eller andet i deres Historie, som kan interessere dem, der har anmodet om at faa lidt Kendskab til samme. Kunde jeg tillige have den Glæde at vække Interesse og Sympati for de modige Mænd,

der langs Jyllands Vestkyst er parate til at sætte deres Liv i Vove for at redde andres, skulde det være mig kært. Det er blevet mig berettet, at en nu afdød Fører for Redningsbaaden i Blaavand har reddet eller været Hovedmanden for at redde henved 300 Mennekeliv. Mandens Navn var Jens Nielsen; jeg tror, det fortjener at mindes ved Siden af Lars Kruses og mange andres.
